

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY

ul. Głowackiego 28 , 10-448 OLSZTYN ☎ 522-79-05 , fax. 522-79-01 , e-mail: olwu@praca.gov.pl

Efektywność dotacji na dofinansowanie podjęcia przez bezrobotnego działalności gospodarczej udzielonych w województwie warmińsko – mazurskim w 2005

Olsztyn, 2009 rok

Spis treści

Wstęp	3
1. Uwarunkowania prawne	4
2. Charakterystyka bezrobotnych, którym w 2005 roku przyznano jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	5
3. Charakterystyka podmiotów gospodarczych utworzonych dzięki wsparciu urzędów pracy w 2005 roku	7
4. Efektywność dotacji przyznanych w 2005 roku bezrobotnym w województwie warmińsko-mazurskim	9
4.1 Ponowna rejestracja w ewidencji powiatowych urzędów osób, które w 2005 roku skorzystały z jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej	11
4.2. Nowe miejsca pracy	12
4.3. Zwrot przyznanych w 2005 roku bezrobotnym dotacji na podjęcie działalności gospodarczej (art. 46 ust 3 Ustawy o o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy)	13
5. Charakterystyka kobiet, którym w 2005 r. przyznano jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.....	14

Wstęp

Małe przedsiębiorstwa odgrywają ważną rolę w gospodarce Polski i Unii Europejskiej. W Polsce w 2005 r. blisko 95% podmiotów gospodarczych z 3,7 milionów przedsiębiorstw zarejestrowanych w systemie REGON to firmy mikro, zatrudniające od 0 do 9 osób¹. Przy tak dużej liczbie małych firm ich wpływ jest odczuwalny w wielu dziedzinach, włącznie z wynikami finansowymi, innowacjami oraz tworzeniem miejsc pracy. Z punktu widzenia procesu tworzenia nowych miejsc pracy, ogromne możliwości ma samozatrudnienie. Działalność tych jednoosobowych podmiotów gospodarczych, prowadzi zazwyczaj do powstania miejsc pracy dla kolejnych osób.

Wzmocnienie systemu wsparcia przedsiębiorców tworzących miejsca pracy oraz rozbudowa systemu samozatrudnienia, stanowią podstawowe działania w jednym z priorytetów „Strategii Zatrudnienia i Rozwoju Zasobów Ludzkich w Województwie Warmińsko – Mazurskim do 2020 roku”. Celem działań w tym obszarze, jest uzyskanie wzrostu zatrudnienia w regionie warmińsko – mazurskim, między innymi poprzez inwestowanie w rozwój istniejących podmiotów gospodarczych, a także wspieranie osób, podejmujących działalność gospodarczą.

Jednym z ogniw w osiągnięciu celu, jakim jest stworzenie odpowiedniego klimatu do rozbudowy systemu samozatrudnienia są urzędy pracy, które podejmują szereg działań w tym kierunku takich jak:

- preferowanie w działaniach na rzecz aktywizacji bezrobotnych samozatrudnienia, jako alternatywnej propozycji wyjścia z bezrobocia,
- wspieranie osób, zakładających firmy poprzez system szkoleń i specjalistycznego doradztwa,
- wspieranie podjęcia działalności gospodarczej przez bezrobotnych, dotacjami z Funduszu Pracy.

Dofinansowanie podjęcia przez bezrobotnego działalności gospodarczej (dotacje) jest jednym z bardziej popularnych instrumentów rynku pracy. Dotacje od września 2004 roku zastąpiły pożyczki udzielane na ten cel bezrobotnym.

Od początku funkcjonowania systemu dotacji w województwie warmińsko-mazurskim obserwujemy dynamiczny wzrost zainteresowania bezrobotnych pozyskaniem środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej. W 2007 roku, dotacje wspomagające podjęcie działalności gospodarczą otrzymało 2 341 osób o 360 (18,2%) więcej niż w 2006 roku oraz o 751 osób (47,3%) więcej niż w 2005 roku.

Systematycznie rosną również nakłady finansowe na realizację tego instrumentu rynku pracy. W 2007 roku wydatkowano na ten cel 28 104,1 tys. zł., o 6 523 tys. zł. tj. o ponad jedną trzecią więcej niż w 2006 roku i 9 490,8 tys. zł. tj. o ponad połowę więcej niż przed dwoma laty. Wzrasta także udział kwoty wydatków na dotacje dla bezrobotnych w ogólnej kwocie wydatków na programy na rzecz promocji zatrudnienia. W poszczególnych latach kształtował się on na poziomie:

- 15,3% w 2005 roku,
- 16,7% w 2006 roku,
- 17,9% w 2007 roku.

¹ Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce w latach 2005-2006, red. S. Pyciński, A. Żołnierski, W-wa 2007

Przeciętna kwota wsparcia Funduszem Pracy na podjęcie przez bezrobotnego działalności gospodarczej wynosiła:

- w roku 2007 – 12 005,2 zł,
- w 2006 roku – 10 894,0 zł,
- w 2005 roku – 11 713,9 zł.

Wobec dużego zainteresowania bezrobotnych pozyskaniem środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, a co za tym idzie stale rosnącą liczbą udzielonych dotacji i nakładów finansowych, na realizację tego instrumentu rynku pracy, Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie przygotował analizę funkcjonowania i efektywności w dłuższym okresie czasu (datę badania efektywności ustalono na 30.09.2008 roku). Niniejsze opracowanie stanowi analizę dotacji, które zostały przyznane bezrobotnym w województwie warmińsko – mazurskim w 2005 r. Do jej sporządzenia wykorzystano dane ze Sprawozdania MPiPS – 01 o rynku pracy oraz MPiPS – 02 o przychodach wydatkach z Funduszu Pracy, a także dane powiatowych urzędów pracy, funkcjonujących w województwie warmińsko – mazurskim.

1. Uwarunkowania prawne

Zasady udzielania bezrobotnym jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej regulują następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. nr 99 poz. 1001 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu dokonywania refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz form zabezpieczenia zwrotu otrzymanych środków (Dz. U. Nr 236, poz. 2002 z późn. zm.).

Art.46 cytowanej ustawy stwierdza, między innymi, że starosta ze środków Funduszu Pracy może:

- przyznać bezrobotnemu jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związane z podjęciem tej działalności, w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia, aktualnego na dzień zawarcia umowy. W przypadku, gdy działalność jest podejmowana na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych, wysokość przyznanych bezrobotnemu środków nie może przekraczać 4-krotnego przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka założyciela spółdzielni oraz 3-krotnego przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka przystępującego do spółdzielni socjalnej po jej założeniu.

Bezrobotny zamierzający podjąć działalność gospodarczą i ubiegający się o przyznane dotacji powinien złożyć wniosek w urzędzie pracy, w którym jest zarejestrowany.

Wniosek o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej może być uwzględniony, w przypadku gdy bezrobotny spełnia m.in. następujące warunki:

- w okresie 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia,

innej pracy zarobkowej, szkolenia, przygotowania zawodowego w miejscu pracy, wykonywania prac interwencyjnych lub robót publicznych,

- nie otrzymał w okresie 5 lat poprzedzających złożenie wniosku pożyczki z Funduszu Pracy lub z innych funduszy publicznych środków na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej.
- nie prowadził działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej.

2. Charakterystyka bezrobotnych, którym w 2005 roku przyznano jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej

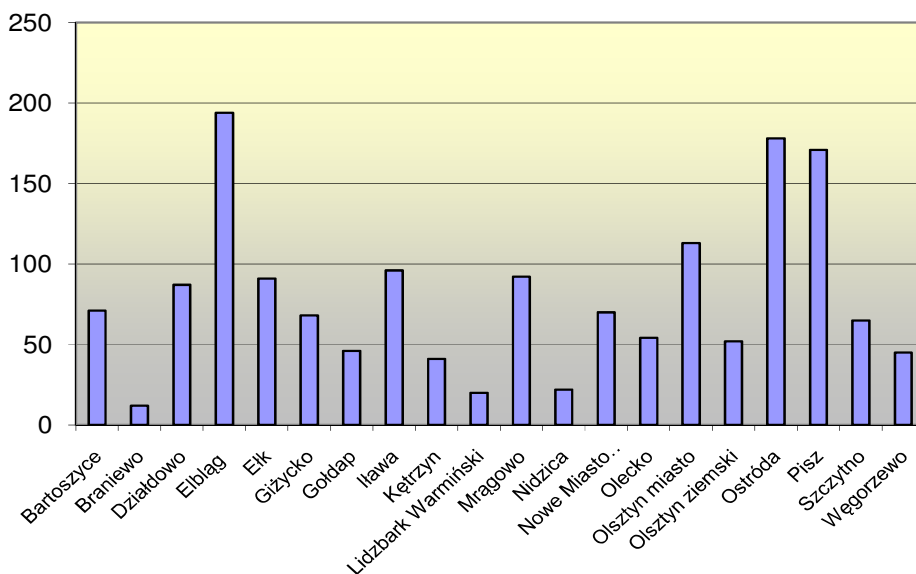
W województwie warmińsko-mazurskim w 2005 roku, dotacje wspomagające podjęcie przez bezrobotnych działalność gospodarczą otrzymało 1 588 osób. Najwięcej osób skorzystało z tej formy aktywizacji w powiatach:

- ostródzkim – 178 osób,
- piskim – 171 osób,
- mieście Elblągu – 157 osób,
- mieście Olsztynie – 113 osób,
- powiecie iławskim – 96 osób,
- powiecie ełckim – 91 osób.

Najmniej dotacji w analizowanym okresie przyznały Powiatowe Urzędy Pracy w:

- Braniewie – 12,
- Lidzbarku Warmińskim – 20,
- Nidzicy – 20.

Wykres 1. Liczba udzielonych dotacji według powiatów

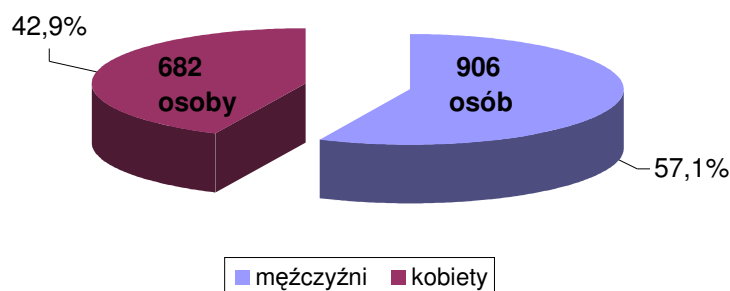

Źródło: Sprawozdawczość MPiPS-01. Dane PUP.

Struktura beneficjentów programu wspomagania samozatrudnienia według płci i miejsca zamieszkania wykazuje, iż ryzyko podjęcia działalności na własny rachunek częściej podejmowali mężczyźni niż kobiety oraz mieszkańcy miast niż wsi.

W analizowanym okresie, działalność gospodarczą na własny rachunek rozpoczęło 906 mężczyzn (57,1% beneficjentów programu „dotacje”) oraz 682 kobiety (42,9% ogółu beneficjentów).

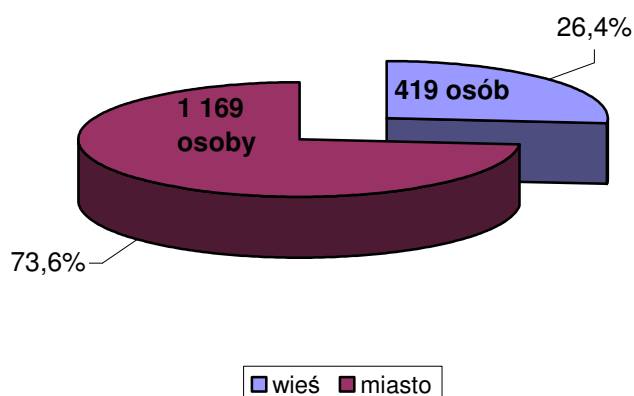
Wykres 2. Struktura beneficjentów według płci

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

Blisko 74% (1169 osób) podejmujących działalność gospodarczą stanowili mieszkańcy miast. Wieś jako miejsce zamieszkania wskazywało 26,4% bezrobotnych (tj. 419 osób), którzy rozpoczęli działalność na własny rachunek dzięki pomocy ze strony urzędów pracy.

Wykres 3. Struktura beneficjentów według miejsca zamieszkania

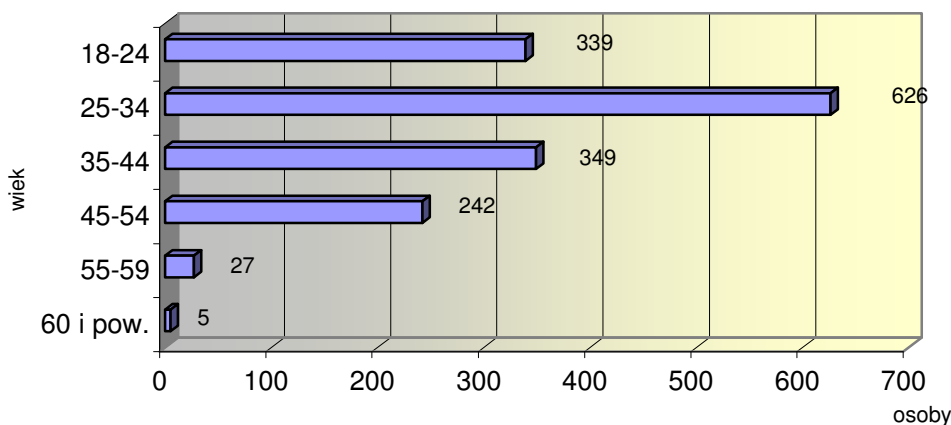

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

Analiza struktury wiekowej mieszkańców naszego województwa, którzy w 2005 roku podjęli ryzyko rozpoczęcia własnej działalności i stworzenia sobie miejsca pracy, wskazuje, iż najaktywniejszą grupą w tym zakresie były osoby, które w momencie otrzymania dotacji liczyły 25-34 lata.

W omawianym okresie 626 osób z tego przedziału wiekowego dzięki funduszom z urzędu pracy rozpoczęło działalność gospodarczą. Stanowi to 39,5% wszystkich bezrobotnych, którzy w 2005 r. otrzymali dotację. Druga, co do wielkości grupa to osoby 35-44 letnie (349 osób, tj. 22,0% bezrobotnych, którym przyznano środki). Ponad 21% w opisywanej liczbie bezrobotnych, stanowiły osoby z przedziału 18-24 lat (339 osób). Najmniejszy odsetek osób rozpoczynających pracę na własny rachunek stanowiły osoby starsze. Powiatowe urzędy pracy przyznały środki na podjęcie działalności gospodarczej zaledwie 32 bezrobotnym powyżej 55 roku życia. W tej grupie wiek 27 osób, w momencie otrzymania dotacji zamykał się w przedziale od 55 do 59 roku życia (1,7% udzielonych w 2005 roku dotacji), zaś 5 osób rozpoczęło działalność gospodarczą mając 60 i więcej lat (0,3%).

Wykres 4. Struktura beneficjentów według wieku

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

3. Charakterystyka podmiotów gospodarczych utworzonych dzięki wsparciu urzędów pracy w 2005 roku

Zakres i rodzaj działalności (szczególnie usługowej) podejmowanej przez bezrobotnych dzięki środkom z urzędu pracy był bardzo różnorodny i świadczył o rozpoznaniu popytu na konkretne usługi, co przedstawiają poniższe przykłady:

- działalność usługowa związana z leśnictwem,
- fryzjerstwo i pozostałe zabiegi kosmetyczne wykonywanie robót ogólnobudowlanych związanych z wznoszeniem budynków,
- konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych,
- działalność w zakresie projektowania budowlanego, urbanistycznego, technologicznego,
- cyklinowanie i układania drewnianych podłóg,
- naprawa obuwia i pozostałych wyrobów skórzanych
- rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych roboty ziemne,
- działalność kurierska,
- działalność gastronomiczna,
- produkcja wyrobów z drutu,
- usługi video filmowania,

- prowadzenie agencji artystycznych,
- handel artykułami przeciwpożarowymi,
- usługi poligraficzne,
- usługi utrzymania zwierząt,
- usługi budowlane, doradztwo techniczne, zastępstwo inwestycyjne,
- wykonawstwo instalacji telefonicznych, elektrycznych, budowa sieci telefonicznych i kablowych,
- handel surowcami wtórnymi,
- działalność geodezyjno-kartograficzna,
- usługi ślusarsko- mechaniczne,
- usługi pośrednictwa finansowego,
- odprowadzanie i oczyszczanie ścieków,
- działalność agencji informatycznych,
- produkcja wyrobów stolarskich i ciesielskich dla budownictwa.

Strukturę podmiotów gospodarczych utworzonych dzięki dotacjom według sekcji Polskiej klasyfikacji Działalności obrazuje następująca tabela:

Tabela 1. Struktura podmiotów gospodarczych utworzonych dzięki dotacjom według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności

Wyszczególnienie (sekcje)	Liczba powstałych podmiotów	Procentowy udział w ogólnej liczbie utworzonych podmiotów
A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	40	2,5
C. Przetwórstwo przemysłowe	129	8,1
D. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	5	0,3
E. Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	3	0,2
F. Budownictwo	183	11,5
G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	587	37
H. Transport i gospodarka magazynowa	19	1,2
I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	86	5,4
J. Informacja i komunikacja	53	3,3
K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	54	3,4
L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	5	0,3
M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	89	5,6
N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	22	1,4
P. Edukacja	20	1,3
Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	10	0,6
R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	23	1,4
S. Pozostała działalność usługowa	260	16,4
OGÓŁEM	1588	100,0

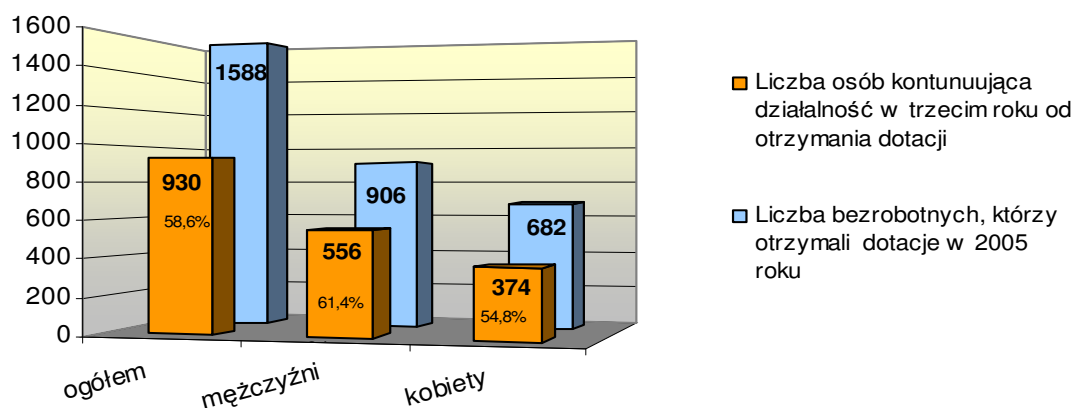
Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

4. Efektywność dotacji przyznanych w 2005 roku bezrobotnym w województwie warmińsko-mazurskim

Z ogólnej liczby 1 588 podmiotów gospodarczych, które powstały w 2005 roku dzięki udzielonej przez powiatowe urzędy pracy pomocy finansowej, swoją działalność na koniec września 2008 r. kontynuuje 930 firm (58,6% utworzonych podmiotów).

Wśród osób, którym się powiodło i którzy w trzecim roku od uzyskania dotacji nadal prowadzą swoją działalność przeważają mężczyźni - 556 osób (59,8% kontynuujących działalność). Stanowią oni 61,4% ogółu mężczyzn, którym w 2005 roku przyznano jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. Spośród 682 kobiet, które w analizowanym okresie rozpoczęły pracę na własny rachunek we wrześniu 2008 r. kontynuuje ją 374 panie (tj. 54,8% ogółu kobiet, które w omawianym okresie otrzymały dotację z urzędu pracy).

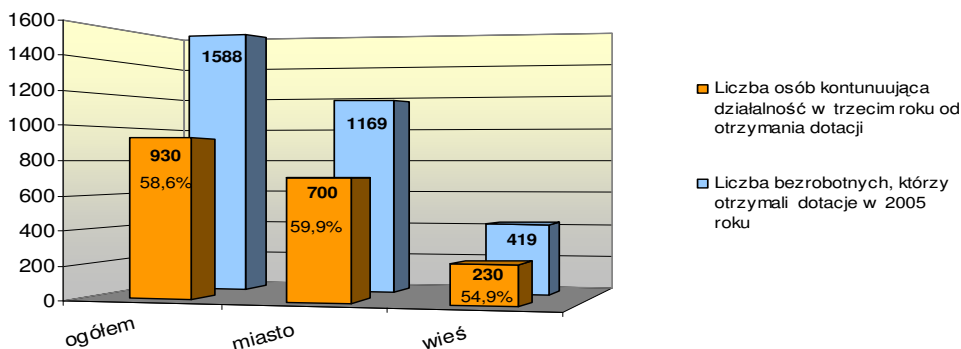
Wykres 5. Struktura osób, które w 2005r. otrzymały dotacje na podjęcie działalności gospodarczej według płci

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

Wśród mieszkańców miast procentowy udział osób, które nadal prowadzą rozpoczętą w 2005 r. działalność gospodarczą wynosił 59,9%. Dla osób, zamieszkałych na wsi wskaźnik ten jest nieco niższy i kształtował się na poziomie 54,9%.

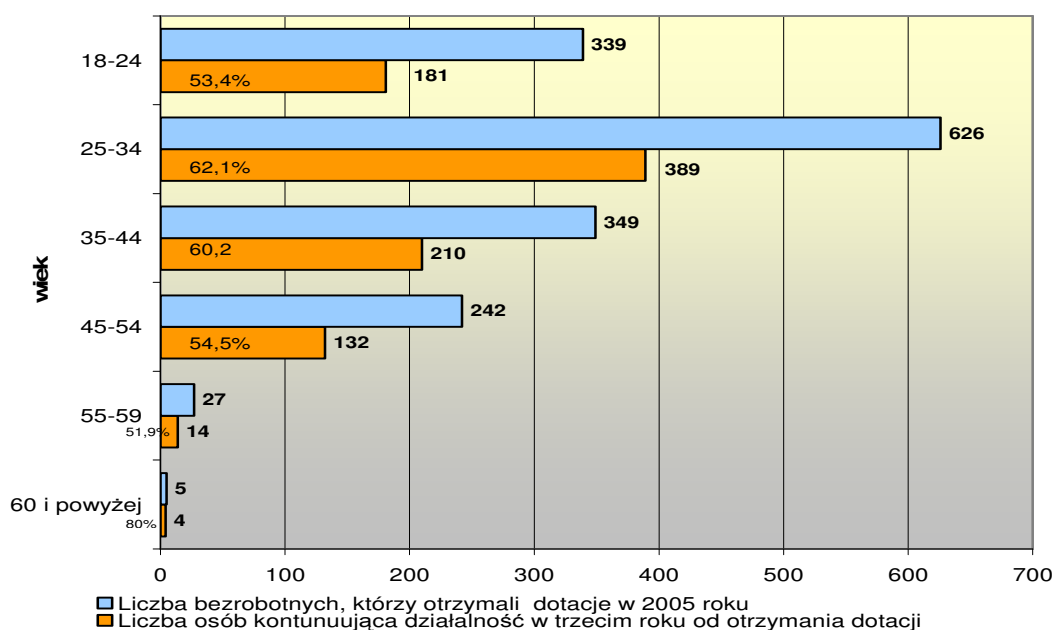
Wykres 6. Struktura osób, które w 2005r. otrzymały dotacje na podjęcie działalności gospodarczej według miejsca zamieszkania

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

Biorąc pod uwagę strukturę wiekową osób, które utrzymały swoje firmy na rynku w okresie trzech lat od utworzenia oraz ich procentowy udział w liczbie bezrobotnych, którzy otrzymali dotację w danym przedziale wiekowym, możemy stwierdzić, że wskaźnik ten jest najwyższy dla osób w wieku 60 lat i powyżej. Odsetek osób kontynuujących działalność wynosi w tej grupie aż 80% (cztery spośród 5 osób, które w badanym okresie rozpoczęły działalność w 2008 r. nadal ją prowadzi). Dużą skuteczność w prowadzeniu własnych przedsiębiorstw wykazały osoby z przedziału wiekowego 25-34 lata (62,1%, tj. 389 osób kontynuujących działalność). Wysoki wskaźnik efektywności – 60,2% cechuje też grupę bezrobotnych, którzy zdecydowali się podjąć pracę na własny rachunek w wieku 35 – 44 lat i prowadzą ją do tej pory (210 osób).

Wykres 7. Struktura wieku osób kontynuujących działalność gospodarczą w okresie trzech lat od otrzymania dotacji z urzędu pracy

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

Spośród podmiotów gospodarczych, na utworzenie których przyznane zostały dotacje, najwyższy wskaźnik efektywności odnotowujemy dla podmiotów, których działalność związana jest z:

- dostawą wody; gospodarowaniem ściekami i odpadami oraz działalnością związaną z rekultywacją – 100% podmiotów gospodarczych funkcjonuje w trzecim roku od utworzenia,
- edukacją – 90% efektywności,
- transportem i gospodarką magazynową – 84% efektywności,
- wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych – 80% efektywności,
- działalnością związaną z obsługą rynku nieruchomości – 80% efektywności.

Najmniej firm funkcjonujących na rynku w trzecim roku od ich utworzenia odnotowujemy wśród podmiotów, które ze względu na rodzaj prowadzonej przez nie działalności zakwalifikowane zostały do sekcji:

- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – 35,0% efektywności,
- przetwórstwo przemysłowe – 48,8% efektywności.

Tabela 2. Struktura podmiotów kontynuujących działalność w trzecim roku od ich utworzenie według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności

Wyszczególnienie	Liczba podmiotów gospodarczych utworzonych dzięki dotacjom	Firmy kontynuujące działalność 30.09.2008r. działalność	Udział procentowy (3:2)
1	2	3	4
OGÓLEM	1588	930	58,6
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	3	3	100,0
Edukacja	20	18	90,0
Transport i gospodarka magazynowa	19	16	84,2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	5	4	80,0
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	5	4	80,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	89	69	77,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	23	17	73,9
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	10	7	70,0
Budownictwo	183	126	68,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	54	36	66,7
Informacja i komunikacja	53	34	64,2
Pozostała działalność usługowa	260	156	60,0
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	86	48	55,8
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	22	12	54,5
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	587	303	51,6
Przetwórstwo przemysłowe	129	63	48,8
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	40	14	35,0

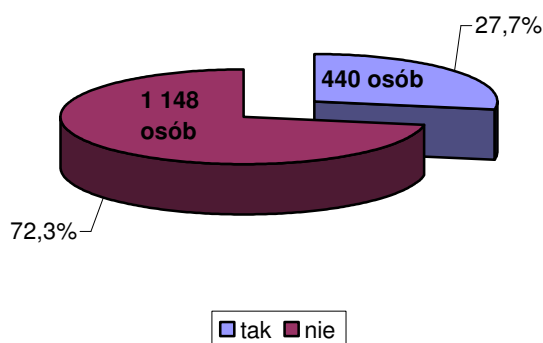
Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

4.1 Ponowna rejestracja w ewidencji powiatowych urzędów osób, które w 2005 roku skorzystały z jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej

W województwie warmińsko-mazurskim z 1 588 bezrobotnych, którzy w 2005 roku skorzystali z jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej - ponad 72% (1 148 osób) w przeciągu trzech lat od ich otrzymania nie powróciło do rejestrów powiatowych urzędów pracy.

Do września 2008 roku status bezrobotnego przyznano ponownie 27,7%, tj. 440 osób, które w 2005 roku skorzystały z tej formy aktywizacji.

Wykres 8. Ponowna rejestracja w ewidencji powiatowych urzędów pracy osób, którzy w 2005 roku otrzymali jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

Największą liczbę osób rejestrujących się w urzędach pracy po zakończeniu działalności gospodarczej na prowadzenie, której przyznana została dotacja zanotowano w 2006 r. – (170 osób, tj. 38,6% ponownych rejestracji). W 2007 r. zarejestrowały się 133 osoby (30,2% powracających do ewidencji urzędów pracy). W 2008 r. status bezrobotnego po raz kolejny otrzymało 77 osób (17,5%).

Tabela 3. Struktura rejestrujących się w ewidencji urzędów pracy po zakończeniu prowadzenia działalności gospodarczej na prowadzenie której przyznana została dotacja

Wyszczególnienie	Liczba osób powracających do ewidencji	Udział procentowy w ogólnej liczbie osob rejestrujących się ponownie po zakończeniu prowadzenia działalności gospodarczej na prowadzenie której przyznana została dotacja
2005 rok	2	0,5
2006 rok	170	38,6
2007 rok	133	30,2
2008 rok	77	17,5
brak danych	58	13,2
Ogółem	440	100,0

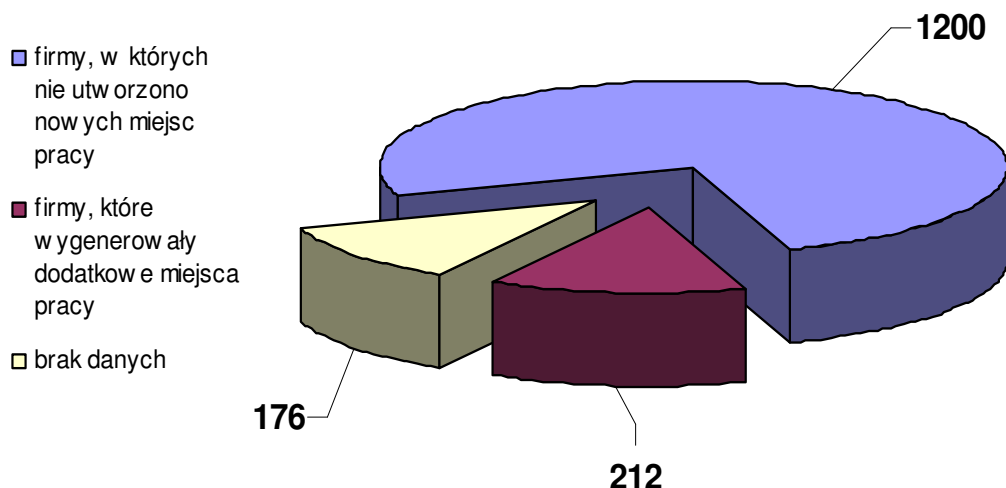
Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

4.2. Nowe miejsca pracy

Samozatrudnienie ma ogromne znaczenie i możliwości z punktu widzenia procesu tworzenia nowych miejsc pracy, ich działalność bowiem może prowadzić do powstania miejsc pracy dla kolejnych osób. W około 17,7%, firm (212 podmiotów gospodarczych) utworzonych w 2005 roku dzięki środkom przyznanych z urzędów

pracy oprócz właściciela zatrudnienie, znalazły również inne osoby. Dodatkowo podmioty te wygenerowały ponad 352 nowe miejsca pracy.

Wykres 9. Nowe miejsca pracy utworzone w firmach na prowadzenie których w 2005 roku przyznana została dotacja

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

Wśród podmiotów gospodarczych, w których utworzone zostały nowe miejsca pracy przeważają te, których działalność zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności sklasyfikowana została w sekcjach:

- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle -72 firmy (34% podmiotów tworzących nowe miejsca pracy)
- działalność usługowa – 52 podmioty (24,5%),
- budownictwo – 25 podmioty (11,8%),
- przetwórstwo przemysłowe -19 podmiotów (9%).

4.3. Zwrot przyznanych w 2005 roku bezrobotnym dotacji na podjęcie działalności gospodarczej (art. 46 ust 3 Ustawy o o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy)

Umowa zawierana przez osobę bezrobotną, która otrzymała dotację zobowiązuje ją w określonych przypadkach do zwrotu otrzymanych środków. Dotyczy to osób, które:

- otrzymane środki wykorzystują niezgodnie z przeznaczeniem,
- prowadzą działalność gospodarczą przez okres krótszy niż 12 miesięcy,
- podejmą zatrudnienie w okresie pierwszych 12 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej,
- złożą niezgodne z prawdą oświadczenia o spełnianiu przez bezrobotnego kryteriów uprawniających go do otrzymania dotacji,
- naruszą inne warunki umowy.

W województwie warmińsko-mazurskim spośród 1 588 bezrobotnych, którym przyznano w 2005 r. środki finansowe wspomagające rozpoczęcie działalności gospodarczej obowiązek zwrotu uzyskanej pomocy dotyczył 63 osób (tj. 4% ogółu przyznanych dotacji). Wśród osób tych przeważali mężczyźni (37 osób, tj. 58,7% bezrobotnych zobowiązanych do zwrotu środków). Kobiety w populacji tej stanowiły 41,3% (26 osób).

Największy procentowy udział bezrobotnych zmuszonych do zwrotu dotacji, przyznanych im w 2005r. odnotowujemy wśród osób powyżej 60 roku życia – 20%. Spośród 5 osób z tego przedziału wiekowego, jedna osoba zgodnie z zapisami umowy zobowiązana była do zwrotu środków do urzędu pracy. Dla grupy 45/54 - latków wskaźnik ten wynosił - 5% (12 osób), w grupie wiekowej 35-44 lata - 4,3% (15 osób). Z grupy bezrobotnych, którzy dotacje na rozpoczęcie działalności otrzymali w wieku od 25 do 34 lat – 4,0%, tj. 25 osób zmuszonych zostało do zwrotu otrzymanych środków. Analiza danych wykazała, że żadna z osób w wieku 55-59 lat, która skorzystała z tego instrumentu pracy nie miała obowiązku zwrotu dotacji.

Tabela 4. Struktura wiekowa bezrobotnych, którzy zgodnie z art. 46 ust. 3 Ustawy zobowiązani byli do zwrotu otrzymanych środków finansowych

Wiek	Liczba przyznanych dotacji – ogółem	Liczba zwrotów	% 3:2
1	2	3	4
18-24	339	10	3
25-34	626	25	4
35-44	349	15	4,3
45-54	242	12	5
55-59	27	0	-
60 i powyżej	5	1	20

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

Ponad 58% (tj. 37 osób) populacji zobowiązanej do zwrotu przyznanej dotacji, do września 2008 roku nie zarejestrowało się ponownie w rejestrach powiatowych urzędów pracy. Status bezrobotnego przyznano w tym okresie ponownie 26 osobom, z czego: 1 osoba powróciła do rejestru bezrobotnych w 2005 r., 10 osób – rok po otrzymaniu dotacji, 4 osoby w 2007 roku, 8 osób ponownie zarejestrowano w 2008 r.

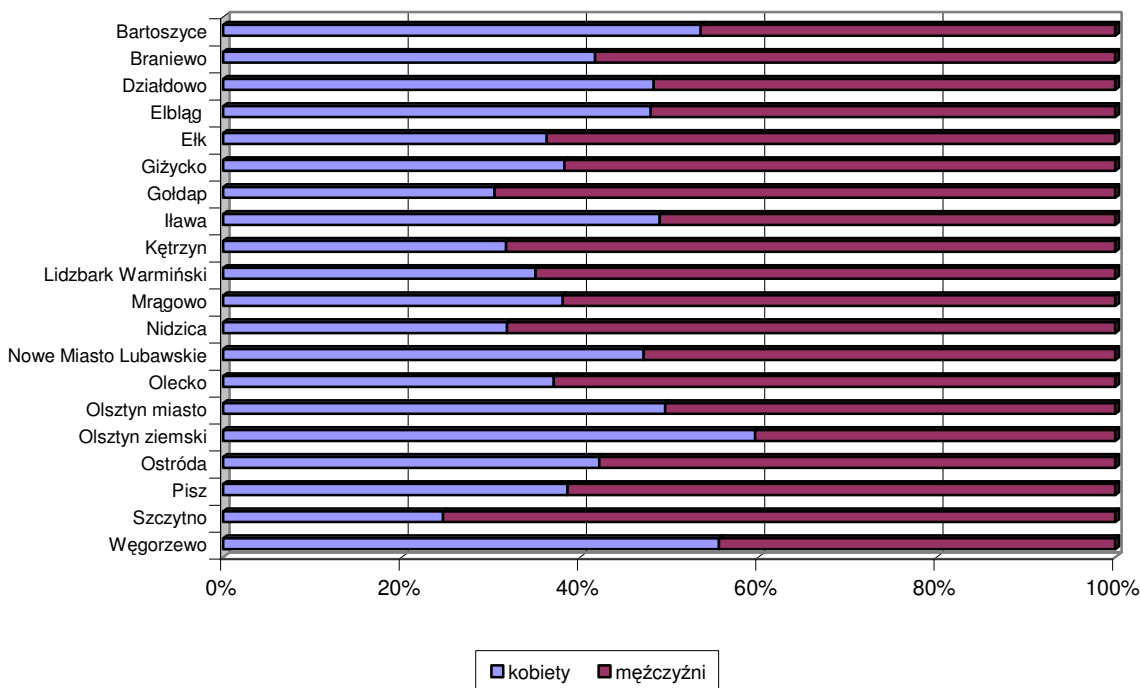
5. Charakterystyka kobiet, którym w 2005 r. przyznano jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej

Jak wynika z danych przekazanych przez powiatowe urzędy pracy 682 dotacji na podjęcie działalności gospodarczej w 2005 roku zostało przekazanych bezrobotnym kobietom.

Procentowy udział kobiet w ogólnej liczbie osób korzystających w analizowanym okresie z tego instrumentu rynku pracy stanowił 43%. Wskaźnik ten jest zróżnicowany w poszczególnych powiatach. W powiatach: olsztyńskim ziemskim i węgorzewskim ryzyko podjęcia działalności na własny rachunek częściej

podejmowały kobiety niż mężczyźni. Na terenie tych powiatów odsetek wynosił analogicznie 59,6% oraz 55,6%. Najmniej kobiet wśród osób podpisujących umowę o przyznaniu dotacji odnotowano w Powiatowych Urzędach Pracy w Szczytnie – 24,6%, Gołdapi - 30,4%, Kętrzynie – 31,7% oraz w Nidzicy – 31,8%.

Wykres 10. Procentowy udział kobiet w ogólnej liczbie korzystających z dotacji w 2005 r.

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

Analiza struktury wiekowej bezrobotnych, którzy w 2005 r. otrzymali dotację wspomagającą rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej wskazuje zdecydowanie większy udział procentowy osób do 44 roku życia w grupie kobiet (86,8% kobiet korzystających z tej formy aktywizacji) niż u mężczyzn (79,7%). Odsetek osób po 45 roku życia wśród kobiet wynosił 13,2% u mężczyzn – 20,3%.

U obu płci dominującą grupą były osoby młode, które pracę na własny rachunek rozpoczęły w wieku 25-34. Odsetek bezrobotnych z tego przedziału wiekowego wśród kobiet wynosi 40,0% (u mężczyzn 39,0%). Stosunkowo liczną grupę stanowili również bezrobotni z grupy wiekowej 35-44 lata (wśród kobiet - 23,5%, mężczyzn - 20,9%) oraz 18-24 lat (analogicznie 23,3% i 19,9%). Czwartą co do wielkości grupę stanowiły osoby w wieku 45-54 lata, przy czym procentowy udział bezrobotnych z tego przedziału wiekowego jest wyższy u mężczyzn - 17,1% niż u kobiet – 12,8%.

Wyższy odsetek wśród mężczyzn (2,6%) notujemy również w przypadku osób 55/59 letnich (u kobiet wskaźnik ten wynosił 0,4%).

Tabela 5. Struktura wiekowa bezrobotnych, którzy w 2005 roku otrzymali jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

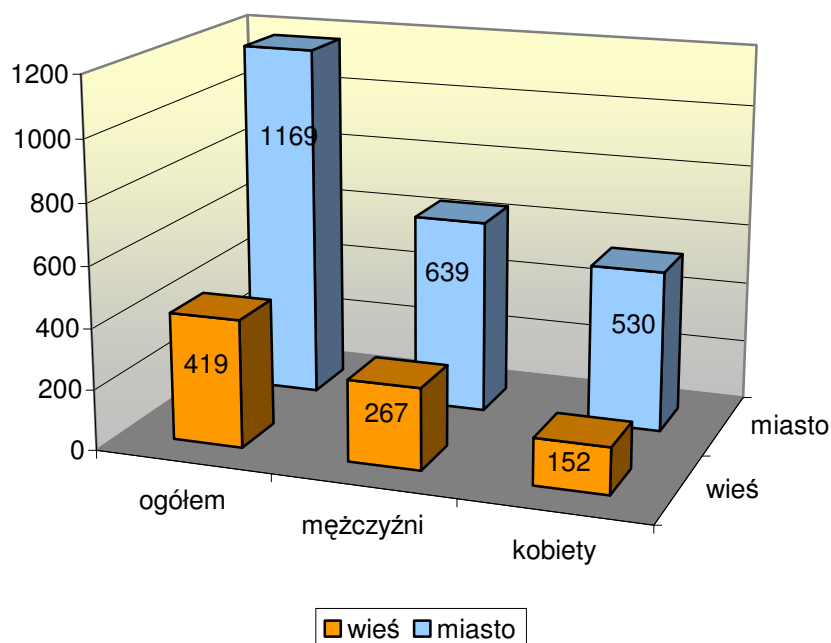
Wiek	kobiety		mężczyźni	
	Ogółem	Procentowy udział do ogółu kobiet	Ogółem	Procentowy udział do ogółu mężczyzn
1	2	3	4	5
18-24	159	23,3	180	19,9
25-34	273	40	353	39
35-44	160	23,5	189	20,9
45-54	87	12,8	155	17,1
55-59	3	0,4	24	2,6
60 i powyżej	0	-	5	0,5
Ogółem	682	100,0	906	100,0

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

Zdecydowana większość kobiet, które podjęły ryzyko uruchomienia własnej firmy i skorzystały w tym celu z pomocy urzędów pracy to mieszkanki miast - 530 osób (tj. 77,7% ogółu kobiet, które otrzymały dotacje).

Wieś jako miejsce zamieszkania podały 152 kobiety (22,3%), którym w badanym okresie przyznano dotacje.

Wykres 11. Struktura bezrobotnych, którzy w 2005 roku otrzymali jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej według miejsca zamieszkania

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

O większej aktywności bezrobotnych mieszkanki miast świadczy także fakt, że w badanym okresie rozpoczynały one pracę na własny rachunek równie często jak mieszkający w miastach mężczyźni. Wśród bezrobotnych mieszkańców miast, którzy w 2005 roku otrzymali dotację, kobiety stanowiły 45,3% mężczyzn – 54,7%.

Wśród mieszkańców wsi udział procentowy kobiet korzystających z tego instrumentu pracy jest niższy niż w miastach i wynosi 36,3% (63,7% to mężczyźni).

Połowa podmiotów gospodarczych utworzonych przez kobiety dzięki wsparciu finansowym urzędów pracy przyznanych w 2005 r. związana była z handlem (341 50,0% - tj. podmiotów). Duży odsetek firm właścicielkami, których były kobiety to podmioty działające w sferze usług (19,5% - 133 firmy).

Trzecią, co do wielkości grupę stanowią podmioty, których działalność związana była z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (6% - 41 podmiotów).

Tabela 6. Struktura podmiotów utworzonych przez kobiety dzięki wsparciu urzędów pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności

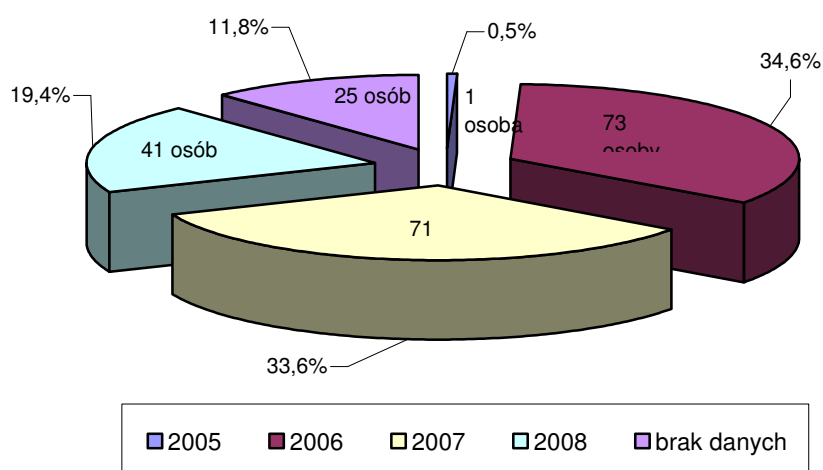
Wyszczególnienie	Liczba powstałych podmiotów	Procentowy udział w ogólnej liczbie utworzonych podmiotów
A. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1	0,1
C. Przetwórstwo przemysłowe	19	2,8
F. Budownictwo	13	1,9
G. Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	341	50
H. Transport i gospodarka magazynowa	4	0,6
I. Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	41	6
J. Informacja i komunikacja	18	2,6
K. Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	35	5,1
L. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2	0,3
M. Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	38	5,6
N. Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	12	1,8
P. Edukacja	10	1,5
Q. Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	8	1,2
R. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	7	1
S. Pozostała działalność usługowa	133	19,5
OGÓŁEM	682	100

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

Spośród 682 kobiet, które skorzystały z instrumentu rynku pracy, jakim są jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej i w 2005 roku rozpoczęły pracę na własny rachunek we wrześniu 2008 r. kontynuuje ją 374 panie (tj. 54,8% ogółu kobiet, które w omawianym okresie otrzymały dotację z urzędu pracy).

Ponad 69% kobiet, które w 2005 roku rozpoczęły działalność dzięki jednorazowym środkom wypłaconym z urzędu pracy (471 osób) w przeciągu trzech lat od ich otrzymania nie powróciło do rejestrów powiatowych urzędów pracy. Do września 2008 roku status bezrobotnego przyznano ponownie 211 kobietom, które w 2005 r. skorzystały z tego instrumentu rynku pracy (30,9% kobiet, które w analizowanym okresie otrzymało dotację). Spośród tej populacji jedna osoba powróciła do rejestru bezrobotnych w 2005 r. (0,5% rejestrujących się ponownie), 73 osoby – rok po otrzymaniu dotacji (34,6%), 71 osób w 2007 roku (33,6%), 41 osób ponownie zarejestrowano w 2008 r. (19,5%).

Wykres 12. Struktura kobiet rejestrujących się w ewidencji urzędów pracy po zakończeniu prowadzenia działalności gospodarczej na prowadzenie, której przyznana została dotacja

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

Spośród 682 bezrobotnych kobiet, którym przyznano w 2005 r. dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej, z powodu niedotrzymania warunków umowy, obowiązek zwrotu uzyskanej pomocy objął 26 osoby (tj. 3,8% dotacji przyznanych kobietom). Wśród mężczyzn odsetek ten wynosił analogicznie 4,1% (37 osób).

Największy odsetek bezrobotnych kobiet, którym się nie powiodło i które zmuszone zostały do zwrotu przyznanej dotacji odnotowujemy wśród osób w wieku 35-44 lata – 5,0% (8 kobiet zgodnie z zapisami umowy zobowiązanych była do zwrotu środków do urzędu pracy). Dla kobiet z przedziału wiekowego 45-54 lat wskaźnik ten wynosił – 4,6%, (tj. 4 osoby), w grupie wiekowej 35-34 lata – 3,3% (9 osób). Wśród pań, które dotacje na rozpoczęcie działalności otrzymały w wieku od 18-24 lata udział procentowy osób zmuszonych do zwrotu otrzymanych środków wynosił 3,1% (tj. 5 osób).

Analiza danych wykazała, że żadna z kobiet w wieku 55-59 lat, która skorzystała z tego instrumentu pracy nie miała obowiązku zwrotu dotacji.

Tabela 7. Struktura wiekowa bezrobotnych kobiet, które zgodnie z art. 46 ust. 3 Ustawy zobowiązani byli do zwrotu otrzymanych środków finansowych

Wiek	kobiety			mężczyźni		
	Liczba przyznanych dotacji ogółem	Liczba zwrotów	% 3:2	Liczba przyznanych dotacji ogółem	Liczba zwrotów	% 6:5
1	2	3	4	5	6	7
18-24	159	5	3,1	180	5	2,8
25-34	273	9	3,3	353	16	4,5
35-44	160	8	5,0	189	7	3,7
45-54	87	4	4,6	155	8	5,2
55-59	3	0	0	24	0	0
60 i powyżej	0	0	-	5	1	20,0

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

Podsumowując:

1. Własna firma staje się coraz atrakcyjniejszą formą realizacji kariery życiowej i zawodowej. Korzyści z podjęcia działalności gospodarczej, należy rozpatrywać zarówno w aspekcie ogólnospołecznym – więcej nowych firm, to dodatkowe miejsca pracy, bardziej konkurencyjny rynek pracy, bogatsza oferta usług, ale także w aspekcie indywidualnym, jako szansę na samodzielność w działaniu, a także sposób na znalezienie swojego miejsca na rynku pracy.
2. Zainteresowanie bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim tym instrumentem aktywizacji systematycznie wzrasta, a co za tym idzie rośnie liczba udzielonych dotacji i nakładów finansowych na realizację tego instrumentu rynku pracy. Ogółem, w latach 2005 – 2007 działalność gospodarczą, wspieraną z Funduszu Pracy podjęło 5 911 bezrobotnych. Wydano na ten cel 68 298,5 tys. zł.
3. Pomoc finansowa bezrobotnym na podjęcie działalności gospodarczej stanowi jeden z najefektywniejszych sposobów, po pierwsze - na wyjście z bezrobocia, po drugie - na wspieranie lokalnej małej przedsiębiorczości, co przekłada się na powstawanie nowych miejsc pracy. Po trzech latach od utworzenia 58,6% podmiotów gospodarczych, które powstały dzięki udzielonej przez powiatowe urzędy pracy pomocy finansowej kontynuuje swoją działalność. Podmioty te wygenerowały ponad 352 nowych miejsc pracy

Opracowanie:
Iwona Krzyżanowska
Wydz. Analiz i Programów Rynku Pracy
WUP w Olsztynie.

**Tabela 1. Podjęcia działalności gospodarczej przez bezrobotnych (dotacje dla bezrobotnych)
w województwie warmińsko – mazurskim w latach 2005 – 2007 według powiatowych urzędów pracy**

Powiat	2005 rok		2006 rok		2007 rok		Razem		
	Osoby	Kwota	Osoby	Kwota	Osoby	Kwota	Osoby	Kwota	
Bartoszyce	71	780,7	85	1 007,8	90	1 164,4	246	2 952,9	
Braniewo	12	1 029,9	61	655,4	73	914,5	146	2 599,8	
Działdowo	87	1 043,3	90	1 075,2	130	1 643,4	307	3 761,9	
Elbląg miasto	157	2 204,9	170	2 571,7	106	1 801,4	433	6 578,0	
Elbląg ziemski	37		56		42		135		
Ełk	91	1 349,8	107	987,3	169	1 695,5	367	4 032,6	
Giżycko	68	760,7	85	1 014,1	109	1 370,5	262	3 145,3	
Gołdap	46	407,3	74	827,7	106	1 364,5	226	2 599,5	
Iława	96	1 059,8	121	1 312,7	228	2 749,4	445	5 121,9	
Kętrzyn	41	588,4	69	804,7	91	1 115,7	201	2 508,8	
Lidzbark	20	804,4	80	831,4	94	1 163,1	194	2 798,9	
Mragowo	92	913,5	70	695,4	108	1 309,4	271	2 918,3	
Nidzica	22	345,8	66	687,2	62	696,0	150	1 729,0	
Nowe Miasto	70	683,9	76	824,8	127	1 553,0	273	3 061,7	
Olecko	54	506,0	69	724,1	89	1 109,9	212	2 340,0	
Olsztyn miasto	113	1 213,4	146	1 564,0	132	1 569,8	391	4 347,2	
Olsztyn ziemski	52	614,6	82	922,4	81	960,5	215	2 497,5	
Ostróda	178	1 828,0	248	2 809,0	276	3 217,2	702	7 854,2	
Pisz	171	1 297,5	130	1 209,2	109	1 225,8	410	3 732,5	
Szczytno	65	584,4	48	554,2	63	816,8	176	1 955,4	
Węgorzewo	45	597,0	48	502,8	56	663,3	149	1 763,1	
Województwo	1 588	18 613,3	1 981	21 581,1	2 341	28 104,1	5 911	68 298,5	

Tabela 2. Struktura bezrobotnych, którym w 2005 przyznano jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej w województwie warmińsko – mazurskim według powiatowych urzędów pracy

Wyszczególnienie	OGÓLEM								KOBIECY							
	Razem	z tego w wieku						zamieszkali na wsi	Razem	z tego w wieku						zamieszkałe na wsi
		18-24	24-34	35-44	45-54	55-60	pow. 60			18-24	24-34	35-44	45-54	55-60	pow. 60	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Bartoszyce	71	15	23	21	8	3	1	13	38	7	15	14	2	0	0	7
Braniewo	12	2	5	4	0	1	0	1	5	0	2	3	0	0	0	0
Działdowo	87	23	30	20	12	2	0	25	42	10	16	12	2	2	0	11
Elbląg	194	33	74	47	38	1	1	10	93	17	35	24	17	0	0	2
Elk	91	10	28	23	27	3	0	19	33	5	12	7	9	0	0	5
Giżycko	68	15	27	13	12	1	0	21	26	6	10	6	4	0	0	7
Gołdap	46	10	12	13	10	1	0	12	14	4	2	5	3	0	0	3
Iława	96	21	41	22	11	1	0	19	47	12	21	9	5	0	0	8
Kętrzyn	41	12	16	6	7	0	0	13	13	4	7	2	0	0	0	2
Lidzbark Warmiński	20	4	9	6	1	0	0	6	7	1	4	2	0	0	0	3
Mragowo	92	22	34	15	19	1	1	34	35	11	12	7	5	0	0	13
Nidzica	22	5	5	8	4	0	0	11	7	1	3	2	1	0	0	2
Nowe Miasto Lubawskie	70	20	28	12	8	2	0	46	33	10	13	7	3	0	0	17
Olecko	54	10	21	13	7	2	1	15	20	2	10	5	3	0	0	6
Olsztyn - miasto	112	14	63	15	18	1	1	0	56	8	31	7	10	0	0	0
Olsztyn- powiat	53	15	22	8	6	2	0	22	31	10	13	4	4	0	0	11
Ostróda	178	44	80	36	17	1	0	55	75	19	33	17	6	0	0	27
Pisz	171	44	60	43	22	2	0	43	66	23	16	16	10	1	0	12
Szczytno	65	11	26	16	10	2	0	38	16	3	6	6	1	0	0	9
Węgorzewo	45	9	22	8	5	1	0	16	25	6	12	5	2	0	0	7
Ogółem	1588	339	626	349	242	27	5	419	682	159	273	160	87	3	0	152

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

Tabela 3 . Efektywność dotacji przyznanych bezrobotnym w 2005 roku w województwie warmińsko – mazurskim według powiatowych urzędów pracy

Wyszczególnienie	w liczbach bezwzględnych					w procentach				
	Liczba osób które otrzymały jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	Liczba osób kontynuujących działalność, na podjęcie której przyznane zostały środki finansowe	Liczba podmiotów gospodarczych, które wygenerowały nowe miejsca pracy	Liczba osób, które powróciły do rejestrów urzędów pracy w okresie 3 lat od otrzymania dotacji	Zwrot otrzymanych środków (art.46 ust.3 Ustawy o promocji zatrudnienia)	Udział osób które otrzymały jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	Udział osób kontynuujących działalność na podjęcie której przyznane zostały środki finansowe	Udział podmiotów gospodarczych, które wygenerowały nowe miejsca pracy	Udział osób, które powróciły do rejestrów urzędów pracy w okresie 3 lat od otrzymania dotacji	Zwrot otrzymanych środków (art.46 ust.3 Ustawy o promocji zatrudnienia)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bartoszyce	71	48	11	21	0	100,0	67,6	15,5	29,6	0,0
Braniewo	12	8	1	2	0	100,0	66,7	8,3	16,7	0,0
Działdowo	87	53	8	26	2	100,0	60,9	9,2	29,9	2,3
Elbląg	194	147	27	40	6	100,0	75,8	13,9	20,6	3,1
Ełk	91	36	17	29	3	100,0	39,6	18,7	31,9	3,3
Giżycko	68	31	10	13	1	100,0	45,6	14,7	19,1	1,5
Gołdap	46	22	2	18	2	100,0	47,8	4,3	39,1	4,3
Iława	96	47	14	22	3	100,0	49,0	14,6	22,9	3,1
Kętrzyn	41	23	8	10	3	100,0	56,1	19,5	24,4	7,3
Lidzbark Warmiński	20	11	5	4	0	100,0	55,0	25,0	20,0	0,0
Mragowo	92	51	10	25	11	100,0	55,4	10,9	27,2	12,0
Nidzica	22	9	0	6	1	100,0	40,9	0,0	27,3	4,5
Nowe Miasto Lubawskie	70	54	34	16	0	100,0	77,1	48,6	22,9	0,0
Olecko	54	32	2	22	0	100,0	59,3	3,7	40,7	0,0
Olsztyn - miasto	112	97	1	13	3	100,0	86,6	0,9	11,6	2,7
Olsztyn- powiat	53	41	5	11	0	100,0	77,4	9,4	20,8	0,0
Ostróda	178	90	24	52	5	100,0	50,6	13,5	29,2	2,8
Pisz	171	60	22	87	23	100,0	35,1	12,9	50,9	13,5
Szczytno	65	46	4	16	0	100,0	70,8	6,2	24,6	0,0
Węgorzewo	45	24	7	7	0	100,0	53,3	15,6	15,6	0,0
Ogółem	1588	930	212	440	63	100,0	58,6	13,4	27,7	4,0

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne

Tabela 3 . Efektywność dotacji przyznanych bezrobotnym kobietom w 2005 roku w województwie warmińsko – mazurskim według powiatowych urzędów pracy

Wyszczególnienie	w liczbach bezwzględnych					w procentach				
	Liczba kobiet, które otrzymały jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	Liczba kobiet kontynuujących działalność, na podjęcie której przyznane zostały środki finansowe	Liczba podmiotów gospodarczych, które wygenerowały nowe miejsca pracy	Liczba kobiet, które powróciły do rejestrów urzędów pracy w okresie 3 lat od otrzymania dotacji	Zwrot otrzymanych środków (art.46 ust.3 Ustawy o promocji zatrudnienia)	Udział osób które otrzymały jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	Udział osób kontynuujących działalność na podjęcie której przyznane zostały środki finansowe	Udział podmiotów gospodarczych, które wygenerowały nowe miejsca pracy	Udział osób, które powróciły do rejestrów urzędów pracy w okresie 3 lat od otrzymania dotacji	Zwrot otrzymanych środków (art.46 ust.3 Ustawy o promocji zatrudnienia)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Bartoszyce	38	25	6	12	0	100,0	100,0	31,6	65,8	15,8
Braniewo	5	3	0	1	0	100,0	100,0	20,0	60,0	0,0
Działdowo	42	22	5	16	1	100,0	100,0	38,1	52,4	11,9
Elbląg	93	65	12	23	5	100,0	100,0	24,7	69,9	12,9
Elk	33	13	7	10	2	100,0	100,0	30,3	39,4	21,2
Giżycko	26	10	3	5	1	100,0	100,0	19,2	38,5	11,5
Gołdap	14	7	0	4	1	100,0	100,0	28,6	50,0	0,0
Iława	47	22	10	14	0	100,0	100,0	29,8	46,8	21,3
Kętrzyn	13	11	3	1	0	100,0	100,0	7,7	84,6	23,1
Lidzbark Warmiński	7	3	1	1	0	100,0	100,0	14,3	42,9	14,3
Mragowo	35	16	2	12	2	100,0	100,0	34,3	45,7	5,7
Nidzica	7	2	0	3	1	100,0	100,0	42,9	28,6	0,0
Nowe Miasto Lubawskie	33	24	15	10	0	100,0	100,0	30,3	72,7	45,5
Olecko	20	13	1	7	0	100,0	100,0	35,0	65,0	5,0
Olsztyn - miasto	56	46	1	8	3	100,0	100,0	14,3	82,1	1,8
Olsztyn- powiat	31	22	4	8	0	100,0	100,0	25,8	71,0	12,9
Ostróda	75	32	9	30	2	100,0	100,0	40,0	42,7	12,0
Pisz	66	17	9	37	8	100,0	100,0	56,1	25,8	13,6
Szczytno	16	10	3	6	0	100,0	100,0	37,5	62,5	18,8
Węgorzewo	25	11	2	3	0	100,0	100,0	12,0	44,0	8,0
Ogółem	682	374	93	211	26	100,0	54,8	13,6	30,9	3,8

Źródło: Dane PUP. Obliczenia własne